

tyhjään päiten. Ja nykyään on edullisempaa ostaa valmiit sukut kuin itse käydä niitä valmistamaan. Vain pienessä määrässä työläisnaiset enää suolailevat talven varalta lihaa, kalaa tai muuta, kun kaikkia näitä ruokatarvikkeita on kaupassa ostettavissa. Olkoonpa niinkin, että ostettu tavara on huonompaa laadultaan kuin oma valmistama, mutta perheen äidillä ei ole aikaa eikä voimaa siihen tuhlattavaksi. Perheen äiti on tätä nykyä palkkatyöläinen, joka työskentelee ulkopuolella perheen. Näin häviävät perheestä, kotitaloudesta vähitellen kaikki entiset totut työt, joita ilman meidän esiläitimme eivät voineet ajatellaakaan perhettä.

Nykyaikainen perhe on enää pelkästään tavarankuluttaja eikä sen tuottaja. Kotitalous nykyään supistuu neljään eri tehtävään: 1) siivoamiseen, johon kuuluu lattioiden pesu, pyyhkiminen, uunien lämmittäminen j. n. e., 2) ruuanlaittoon, 3) pyykkin pesuun ja 4) vaateiden pakkamiseen ja parsimiseen.

Tämä työ on uuvuttavaa, aikaa ja voimaa kysyvää, etenkin niille naisille, jotka työskentelevät ansiotyössä. Mutta silti tämä työ eroaa siitä, mitä meidän esiläitimme ovat suorittaneet. Ensiksikään se ei ole tarpeellista eikä hyödyllistä valtiolle enempää kuin kansantaloudellekaan. Näiden töiden kautta ei luoda mitään laista arvoa kansalliskauden kannalta katsottuna.

Perheen emäntä saattaa aamusta iltaan siivota puutteellista asutonta, saattaa joka päivä pestä ja silittää pyykkiä, mitä tarkemmin parsia ja palkkalla vaatteitaan ja vaatimattomista ruoka-aineista keittää minkälaisia ruokia tahansa, niin iltan mennessä ei kaikesta tuosta työstä ole minkäänlaisia aineellisia jälkiä. Naisen työvoimallaan ei ole voinut luoda mitään, jolla olisi arvoa työmarkkinoilla. Ja eläköönpä perheen emäntä vaikka tuhatta vuotta, tulee hänen aikaa joka aamu alusta alkaen. Joka päivä istuu hyllyille ja muualle pöly, joka päivä mies tulee nälkäisenä kotiin, joka päivä lapset liikaavat vaatteensa. Naisen kotityö käy päivä päivältä yhä tuottamattommaksi ja sen vuoksi tarpeettomaksi.

Kotitalous häviää. Se siirtyy syrjään yhteiskunnallisen talouden edessä. Siihen sijaan, että ansiotyössä oleva perheen emäntä siivoisi asuntonsa, voi sitä varten tulevassa yhteiskunnassa olla erikoistekijöitä, miehiä sekä naisia, jotka aamuin käyvät siivoamassa huoneet. Rikkaat ovat jo alkaja sitten vierittäneet kaikki nämä ikävät ja uuvuttavat työt valmoiksi niskoilta palvelijoille. Mikäli työläisen tulisi yhä edelleen niissä kiusaantua? Siihen sijaan, että nainen ansiotyönsä ohella kiusaantuisi ruuanlaitossa, kodin siivoamisessa ja muissa sellaisissa töissä, järjestetään tulevaisuudessa yhteisiä ruokaloita, keskuskeittoloita j. n. e. Siihen suuntaan on kehitys kulkemassa jo nykyäänkin. Viimeisten 50 vuoden alalla on ravintoloiden, keittiöiden ja kahviloiden lukumäärä kasvanut suurkaupungeissa suunnattomasti, kuin sienet saateilla. Ero tulevaisuuden laitosten välillä tulee olemaan kumminkin se, että nykyään tällaisen laitoksen voi perustaa vain henkilö, jolla on rahaa, kommunistisessa yhteiskunnassa ovat nämä laitokset yhteistä omaisuutta. Samaten pelastuvat tuhannet naiset vaatteiden pakkamisesta ja parsimisesta sekä pesimisestä keskuspesulaitosten ja erikoisten pakkauksien ja parsintatapojen perustamisen kautta. Tehtyään määrättyä työtä saa nainen kommunistisessa yhteiskunnassa käyttää vapaa-aikansa todelliseen lepoon ja virkistykseen. Kaikki nuo neljä eri

ÄITI

KIRJ. MAKSIM GORKIJ
Suom. Hanna Kunnas.

TUHKASSA.

Joka päivä puskii tehtaan pilli aikean puhalluksensa, jonka rärkeä mylvintä kumeasti värähdellen levisi yli savuisen ja rasvaisen ilmaperän, jossa työläisten hökkelit sijaitsevat; ja kuuliainsina höyryvoimalle, purkausi työväki pienistä harmaista sunnoistaan kaduille. Synkkäkatseina kiiruhtivat he minkä ennätyvät, aivan kuin pelästyneet russakat, lihakset jäykkänä riittämättömästä uudesta. Kylmässä aamuhämärässä soiluivat he kapelta, kivittämättömiä katuja myöten korkeaan kivihäkkiin, joka odotti heitä kylmällä varmuudella, valaisten heidän mutaista tietänsä lukuisilla nelisnurkkaisilla silmillä. Jotka olivat keltaisina rasvasta. Muta läitisi heidän jalkainsa alla ikäänkuin iyaavalla säälillä. Sieltä täältä kuului unisten äänien käheltä huudahduksia; haukkumiset ja tora täyttivät ilman pahanenteisnä; ja tätä joukkoa toivottivat tervetulleiksi koneiden kuuroksi tekevä raskas jytkä ja jyske, sekä höyryn puhallukset. Mustina ja pelottavina kohoivat tehtaan piput paksum varjensa korkealle kylän yläpuolelle.

Iltasella, kun aurinko oli laskeutunut, ja sen punaiset piirrot himmeten välähtelivät talojen ikkunoista, syöksäi tehdas väkensä ulos kuin poltetun tuhkan, ja taas vaelsivat nämä savusia mustunein kasvoin pitkin katuja, levittäen ympärilleen kirmakan koneellisen hajua ja näyt. Täten nälkäisiä hampaitansa. Mutta nyt oli heidän äänensä jostain hävintuulen, melkein pölyn tapaista. Raskaan työn palvelus oli loppunut siksi päiväksi. Kotona odotti heitä illallinen ja lepo.

Tehdas oli neliäissut päivän maansa ja kone oli imenyt ihmisten lihaksista tarvitsemansa voiman. Kulunut päivä oli pyyhkäissyt pois jäljettömästi. Mies oli astunut uuden huomaamattoman askeleen haataansa kohti; mutta hän näki lähellä edessään levon virkistyskeskän sekä kapakan flot ja hän oli tyytyväinen.

Pyhäpäivänä nukkuvat työläiset kymmeneen asti. Silloin vakavat ja naineet ihmiset alkavat pukea parhaisiin tamineisiinsa, ja ripitettynsä nuorta väkeä heidän välipitä. mättömyydestänsä, menivät he kirkkoon messua kuulemaan. Kirkosta palattuansa alkoivat he popsia pillerakolta, venäläisten kansallisherikun, ja painautuivat taas levolle aina iltan saakka. Vuosien väsymysten paino oli hivuttanut pois heidän ruokahalunsa, ja voidakseen syödä, joivat he ensin pitkään ja syvään, kihohtaen veltostuneita vatsan laukkujaan kiterällä ja väkevällä oluella.

Iltasella huvittelivat he itseänsä joutilaina kaduilla; ja ne joilla oli kalossit, panivat ne jalkaansa, vaikka olisi ollut aivan kuiva, ja ne, joilla oli sateensuojat, kantolivat niitä, vaikka aurinko oli paistanut. Kaikkilla ei ollut kalosseja eikä sateenvarjoja, ja sen vuoksi ne, joilla oli halusivat edes hiukkasen loistaa tärkeämpänä kuin naapurinsa.

Havatessansa toisensa puhellivat työläisiä, joita nainen vielä nykypäivinä suorittaa perheessään, tulevat häviämään tulevaisuudessa. Eikä naisten maksa sitä surra, sillä kotitalouden häviämisen kanssa raukeavat myös ne kahleet, jotka häntä tänä päivänä painavat.

Mutta lapset? Kun kotitalous häviää, niin ovathan vielä lapset jällelä perheessä? Miten tämä puoli asiasta järjestyy, siitä kerromme myöhemmin. — A. K.

he tehtaan ja koneista, ja heidän koskaan ennen oltu kylässä kuultu, moitteensa esimestänsä kohtaan Miehet eivät väijittäneet vastaan, kohdistui yksinomaan kaikkeen mi. mutta kuuntelivat hänen kummallik. kä hyvin läheisesti koski tehdasta ja heidän työtänsä. Ainoastaan har. sanansa herättivät sokeata ärtymistä voim, ja silloinkin hyvin heikosti, vä. muutamissa, pelästynyttä hämmä. lähti voimattomien ajatusten yksinäisiä säteitä heidän väsyttävään, en rauha oli häiriintynyt heikolla, yksitoikkoiseen puheeseensa. Kotlin varjon tapaisella toivolla jostakin palattuansa riittivät he valmojensa kanssa, ja usein pehmittivät heidän selkäänsä armoittomasti nyrkeillään. Nuori väki istuskeli kapakoissa, lähi olivat illanistujaisissa toistensa luona, pelasivat harmonikkaa ja lauloivat rivoja lauluja, joista kauneus oli kaukana, tanssivat ja puhellivat tuhmuuksia humalapäissään.

Puolikuolleina työstä juoda latkivat miehet kiihkeän nopeasti, ja jo. kaisessa sydämessä heräsi ja kasvoi käsittämätön sairaloheen ärsyminen. Se vaati purkautumista. Ja tarttu. en ahnaasti jokaiseen tekosyyhyyn, joka antoi alhetta tämän rauhaton. man tunteen laukaisemiseen, hyök. käsivät he toistensa kimppuun jouta. vistä vähäpätöisyyksistä, pahanentei. sellä petomaisella hurjuudella, antauten verisiin riitoihin, jotka to. llaan päätyivät vaarallisilla louk. kauksilla, vieläpä joskus kuolemalla.

Tämä vaaniva pahe kasvoi yhtämittaa, yhtä syvälle syöpyivät kuin hiedän lihastensa paranematon väsymys. He olivat jo syntyessään perineet tämän synnyn isältänsä. Mustan varjon tavalla seurasi se heitä aina hautaan saakka, pakottaen heitä ri. koksien, jotka olivat hirvittäviä aiheuttoman julmuutensa ja raakutensa takia.

Sunnuntaisin tulivat nuoret kotiin hyvin myöhällä yöllä revityin vaattein. Ikkasina ja pölyisinä, naamat rikki; he kehuivat ilkkuen miten paljon olivat pleksäneet tovereitaan. sa, tahikka mitenkä he olivat haukkuneet, kyyneliin saakka raivostuneina iskulista ja loukkauksista, joita he olivat saaneet, holperrellen surkuteltavan humalassa, onnettomina ja inhoittavina. Joskus toivat äidit ja isät polkiansa kotiin, kun olivat löytäneet heitä kaduilta tai k. pakok. ta, tunnottomuuteen saakka juopuneina. Vanhemmat toruivat ja notuivat heitä, ja pleksivät heidän pe. suslenen kaltaisla ruumiltaan. jot. ka olivat viinasta ja oluesta pöhtötyneet; sitte panivat heidät enem. män tahi vähemmän säännönmukal. sesti vuoteille, herättäksensä heidät varhain seuraavana aamuna, jol. loin tehtaan pillin mörisevä ääni ka. kuin heidän korviinsa.

He haukkuvat ja pleksivät lapsiansa minkä suinkin saattoivat, ymmärtämättä että juopumus ja paha käytös, joka oli nuorisolle molteen kun olivat, näytti kuuluvan aivan laill. liseesti vanhemmille ihmisille. Kun he olivat olleet nuoria, olivat hekin juoneet ja tapelleet, ja saaneet sa. maten selkäsauvoja vanhemmiltaan. Elämä oli aina ollut tammöis. tä. Se virtasi yksitoikkoiseen ja hitaasti alas mutaiseen ja sameaan virtaan, vuosi vuoden jälkeen; ja se oli jokapuolelta sidottu kiinni van. hoihin tapoihin, jotka johtivat heitä tekemään yhtä ja samaa päivästä päivään. Ei kellään heistä nuntä.

Västi ollut aikaa tai halua pyrkiä vaihtamaan tätä elämänmuotoa. Joskus, pitkän ajan kuluttua saat. si hyökkäys aseenossa, lyhyt, paku. to muukalainen ilnestyä kyliään. En simältä herätti hän huomiota parem. min sentähden että hän oli outo. Sit. te herätti hän kepeän talkauskoison koon?

Eläköön! "Pötkikää tiehenne, ilkalet ma. taasti alas mutaiseen ja sameaan do!" "huusi hän vihaisesti. Hänen rumat keltaiset hampaansa välähtel. vät kauheasti sakean parran sisältä. Miehet menivät matkoihinsa lausuen avuttomia kirouksia. "Likaset madot!" huusi hän heille ja hänen silmänsä kiluilivat kuin te. ravät naskalit. Sitte, pitäen käten. sä hyökkäys aseenossa, lyhyt, paku. plippu hampaissa, kulki hän heidän perässään huutaen aina vähän pää. tä: "Kuka haluaa kuolemaa, se tul. te kukaan halunnut.

Hän puhui vähän ja "likainen ma. to" oli hänen lempilauseensa. Sitä. nimeä hän käytti tohtaan päälly. kunnalle ja poliisille, ja näin ter. vehi hän tavallisesti valmoansa: "Sinä likainen vato, etkö näe että kaikkialla. Ja jos niin kerran oli vaatteet on revitty?" Kun hänen poikansa Pavel oli nel. jänolista vuoden vanha, tuli Vlaso. nen puheli omituisia asioita, joita ei velle äkkiä halu vetää häntä tukasta